ORAL 10 เปรียบเทียบผลการใช้ระหว่าง citrate และ heparin ต่อการลดการอุดตัน และการป้องกันการติดเชื้อในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำ สำหรับฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลศรีสะเกษ

สุภาพร อัครเกศสกุลและพรพิมล อินทนนท์ งานไตเทียม

หลักการและเหตุผล โรคไตวายเรื้อรังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญทั่วโลก ในประเทศไทยมีผู้ป่วยไตวายเรื้อรังประมาณ 8 ล้านราย การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมผู้ป่วยจะต้องมีเส้นฟอกเลือด (vascular access) สำหรับนำเลือดออกจากร่างกายของผู้ป่วยไปยังตัวกรองเลือดแล้วนำเลือดที่ฟอกแล้วกลับเข้าสู่ร่างกายของผู้ป่วย ผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องฟอกเลือดอย่างเร่งด่วนที่ยังไม่มีเส้นฟอกเลือดหรือมีเส้นฟอกเลือดแล้วแต่ยังใช้งานไม่ได้จะได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำสำหรับฟอกเลือดชนิด Noncuffed double- lumen catheter ซึ่งหลังใส่สายสามารถใช้งานได้ทันที หน่วยไตเทียมโรงพยาบาลศรีสะเกษมียอดผู้รับบริการรายใหม่ที่ต้องได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำสำหรับฟอกเลือดเฉลี่ย 20 - 30 ราย/เดือน การดูแลรักษาสาย double lumen catheter ดังกล่าวต้องใช้สารหล่อภายในสายเพื่อป้องกันการอุดตันของสายสายสวนหลอดเลือดดำสำหรับฟอกเลือด คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้ระหว่าง citrate และ heparin ต่อการลดการอุดตันและการป้องกันการติดเชื้อในผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำ สำหรับฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลศรีสะเกษ

วัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบการใช้ tri-sodium citrate 30 % (citra lock 30%) กับ heparin ต่ออัตราการติดเชื้อของสาย double lumen catheter และเพื่อเปรียบเทียบการใช้ tri-sodium citrate 30% (citra lock 30%) กับ heparin ต่ออุบัติการณ์การเกิดการอุดตันของสาย double lumen catheter

วิธีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำสำหรับการฟอกเลือดสัปดาห์ละ 2- 3 ครั้งที่หน่วยไตเทียม 1 หน่วยไตเทียม 2 และหน่วยไตเทียม 3 จำนวน 60 ราย แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง จำนวน 30 ราย ใช้ trisodium citrate 30% (citra lock 30%) ในการหล่อสาย และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 ราย ใช้ heparin ในการหล่อสาย ผลการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ tri-sodium citrate 30% (citra lock 30%) กับ heparin

ผลการศึกษา พบว่า tri-sodium citrate 30% (citra lock 30%) มีผลช่วยลดอัตราการติดเชื้อได้มากกว่าการใช้ heparin (P= .006) การเปรียบเทียบผลการใช้ tri-sodium citrate 30% (citra lock 30%) กับ heparin พบว่า tri-sodium citrate 30% (citra lock 30%) มีผลช่วยลดการอุดตันได้ดีกว่าการใช้ heparin การเกิดการอุดตันในระบบ (clot) ขณะฟอกเลือด (P=.002)